

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 19C/55/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113210040
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Bošková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2017:1113210040.2

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava I v konaní pred samosudkyňou Mgr. Magdalénou Boškovou v právnej veci žalobcu: Ž. P., W. M. A.. XX, XXX XX Bratislava, právne zastúpený: Mgr. Martin Paškala, advokát, so sídlom Záhradnícka 29, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: TERA TRADE s. r. o., so sídlom Laurinská 18, 811 01 Bratislava, právne zastúpený: Advokátska kancelária slc partners s. r. o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 16, 811 02 Bratislava, v konaní o určenie neplatnosti zvýšenia nájomného, takto

rozhodol:

Súd určuje, že jednostranné zvýšenie nájomného za W. Č.. XXXXXXXXXXXX, A. X. na T. F. T. X. X. Č. XXX na F. Č.. XXX, v katastrálnom území Staré Mesto, na ulici M. A. Č.. XX Q. W., uskutočnené listom žalovaného zo dňa 14.01.2013, doručeným žalobcovi dňa 16.01.2013, je neplatné.

Žalobca má právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 14.03.2013, sa žalobca domáhal, aby súd určil, že jednostranné zvýšenie nájomného za W. Č.. X, A. X. na X. F. T. X. X. Č.. XXX, na F. Č.. XXX, katastrálne územie Staré Mesto na ulici M. A.. Č.. XX Q. W., uskutočnené listom žalovaného zo dňa 14.01.2013, doručeným žalobcovi dňa 16.01.2013, je neplatné. Zároveň sa žalobca domáhal aj náhrady trov konania. V podanej žalobe uviedol, že dňa 12.02.2003 uzatvoril žalobca ako nájomca s mestskou časťou Bratislava - Staré Mesto ako prenajímateľom nájomnú zmluvu č. 3421/2003-321, pričom predmetom nájmu W. W. Č.. X A. X. na T. F. W. T. Q. W. na M. A.. Žalovaný listom zo dňa 21.11.2011, doručeným dňa 09.12.2011, zvýšil žalobcovi nájomné s účinnosťou od 01.02.2012 z pôvodnej sumy 52,26 eura na sumu 62,71 eura. Žalovaný listom zo dňa 14.01.2013, doručeným dňa 16.01.2013, zvýšil žalobcovi nájomné s účinnosťou od 01.04.2013 zo sumy 190,69 eura na sumu 228,83 eura. Žalobca poukázal na § 4 ods. 1 zákona č. 260/2011 Z. z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady SR č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 260/2011 Z.z.) a uviedol, že zákonným predpokladom jednostranného zvýšenia nájomného o 20 % z výšky nájomného vypočítaného v predchádzajúcom roku je skutočnosť, že nájom bytu skončí podľa ustanovení zákona č. 260/2011 Z. z.. Žalobcovi výpoveď v zmysle uvedeného zákona nebola nikdy doručená, a preto žalovaný nebol oprávnený uskutočniť ani jedno jednostranné zvýšenie nájomného.

2. Podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 24.04.2013 právny zástupca žalovaného požiadal o prerušenie konania, nakoľko v konaní na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 7C/28/2012 sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní.

3. Okresný súd Bratislava I uznesením č. k. 19C/55/2013-18 zo dňa 12.07.2017 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/28/2012. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil

a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že o prerušení konania rozhodol súd prvého stupňa, aby jej predložil návrh na prerušenie konania na vyjadrenie. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 3Co/550/2013-29 zo dňa 29.05.2014 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil s tým, že uviedol, že vyriešenie otázky oprávnenosti zvýšenia nájomného v roku 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/28/2012 bude mať zásadný vplyv na posúdenie otázky oprávnenosti žalovaného zvýšiť nájomné v roku 2013 zo sumy nájomného zvýšeného v roku 2012, t. j. bude mať význam pre rozhodnutie v predmetnej veci. Uznesením č. k. 19C/55/2013-46 súd rozhodol, že v konaní bude pokračovať podľa § 165 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku.

4. Súd v danej veci vytyčil pojednávanie na deň 29.05.2017 s tým, že predvolal sporové strany. Po vyvolaní veci súd podľa § 180 CSP zistil, že sa dostavil právny zástupca žalobcu a nedostavil sa žalovaný, ktorému predvolanie na pojednávanie bolo doručené dňa 11.04.2017 s tým, že neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a ani nežiadal o odročenie pojednávania. Súd teda podľa § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalovaného.

5. V predmetnej veci vykonal súd dokazovanie oboznámením sa so súdnym spisom, ako aj listinami, ktoré boli doňho založené, výsluchom právneho zástupcu žalobcu a zistil nasledujúci skutkový stav:

6. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že sa pridriava všetkých doterajších podaní a návrhov. Zároveň upravil petit návrhu v rámci označenia bytu tak, že sa jedná o byt Č.. XXXXXXXXXXXX a zároveň poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I č. k. 7C/28/2012-86, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.01.2016, nakoľko bolo potvrdené Krajským súdom Bratislava. Čo sa týka zmeny petitu v rámci označenia bytu súd konštatuje, že v danom prípade je to len zmena čísla bytu, ostatné údaje identifikácie bytu zostávajú zachované. Listom zo dňa 14.01.2013 žalovaný doručil žalobcovi oznámenie o jednostrannom zvýšení nájomného podľa § 4 ods. 2 zákona č. 260/2011 Z. z. s tým, že žalovaný oznámil žalobcovi, že v súlade s týmto § mu zvyšuje nájomné o 20 %. Ku dňu doručenia tohto oznámenia platil žalobca mesačné nájomné vo výške 62,71 eura. Zvýšené nájomné je vo výške 75,25 eura. Prenajímateľ určil deň zvýšenia nájomného na 01.04.2013. Písomným oznámením zo dňa 21.11.2011 oznámil žalovaný žalobcovi, že ako prenájomník bytu mu zvyšuje nájomné o 20 %. Ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona platil žalobca mesačné nájomné vo výške 52,26 eura s tým, že zvýšené nájomné bude vo výške 62,71 eura. Povinnosť platiť zvýšené nájomné vzniká dňom 01.02.2012.

7. Z nájomnej zmluvy č. 3421/2003/321 uzatvorenej medzi prenájomníkom mestskou časťou Bratislava - Staré Mesto a nájomcom Ž. P. zo dňa 12.02.2003 je zrejmé, že predmetom nájmu U. W. Č.. X T. O. A. X. na X. F. T. A. Q. W. na M. A. E. Č.. XX, F. Č.. XXX, X. Č. XXX, pozostávajúci z dvoch izieb, kuchyne a príslušenstva. Podľa čl. 3 ods. 1 nájomná zmluva sa uzatvorila na dobu neurčitú na základe rozsudku č. 17C/102/2001-4, právoplatným dňom 09.10.2002, ktorým súd určil, že Ž. P. je nájomníčkou bytu.

8. Rozsudkom č. k. 7C/28/2012-86 zo dňa 11.04.2013 súd určil, že jednostranné zvýšenie nájomného za byt č. XXXXXXXXXXXX, nachádzajúci sa na druhom poschodí domu súpisné číslo 257, na parcele č. 491, v k. ú. X. P. na J. M. A. Č.. XX Q. W., uskutočnené listom odporcu zo dňa 21.11.2011, doručeným žalobcovi dňa 09.12.2011, je neplatné. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.01.2016, kedy Krajský súd v Bratislave ho potvrdil.

9. Podľa ust. § 493 Občianskeho zákonníka, záväzkový vzťah nemožno meniť bez súhlasu jeho strán, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa ust. § 685 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nájom bytu vzniká nájomnou zmluvou, ktorou prenájomník prenecháva nájomcovi za nájomné byt do užívania, a to buď na dobu určitú alebo bez určenia doby užívania; nájomná zmluva spravidla obsahuje aj opis príslušenstva a opis stavu bytu. Nájom bytu je chránený, ak nedôjde k dohode možno ho vypovedať len z dôvodov ustanovených v zákone.

11. Podľa § 696 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spôsob výpočtu nájomného, úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu, spôsob ich platenia, ako aj prípady, v ktorých je prenájomník oprávnený jednostranne zvýšiť nájomné, úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu, a zmeniť ďalšie podmienky nájomnej zmluvy, ustanovuje osobitný právny predpis.

12. Podľa § 696 ods. 2 Občianskeho zákonníka, úhrada za plnenia poskytované s užívaním bytu alebo preddavok na ne sa platí s nájomným, ak sa účastníci nedohodnú alebo právny predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 871 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo osobného užívania bytu a právo užívania iných obytných miestností a miestností neslúžiacich na bývanie vzniknuté podľa doterajších predpisov, ktoré trvá ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa mení dňom účinnosti tohto zákona na nájom. Spoločné užívanie bytu a spoločné užívanie bytu manželmi sa mení na spoločný nájom.

14. Podľa § 871 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo užívania časti bytu sa mení na podnájom s tým, že ho nemožno vypovedať po dobu jedného roka od účinnosti tohto zákona.

15. Podľa § 871 ods. 3 Občianskeho zákonníka, obdobne to platí pri osobnom užívaní iných obytných miestností a miestností neslúžiacich na bývanie.

16. Podľa čl. 3 ods. 1 zmluvy o nájme sa táto nájomná zmluva uzatvárala na základe rozsudku č. 17C/102/2001-4, právoplatného dňa 09.10.2012, ktorý určil, že žalobca je nájomníkom predmetného bytu.

17. Podľa § 2 ods. 1 písm. a), e) zákona č. 260/2011 Z. z., tento zákon sa vzťahuje na byty
a) v domoch vydaných oprávnenej osobe podľa osobitných predpisov 1) alebo v domoch, kde časť domu bola vydaná oprávnenej osobe, ak ich ku dňu účinnosti tohto zákona vlastní výlučne alebo v spoluvlastníctve oprávnená osoba, jej dedičia alebo iná osoba, ktorá tieto byty od nich alebo od ich právnych nástupcov nadobudla a v ktorých nájom vznikol podľa § 871 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka a ku dňu účinnosti tohto zákona trvá,
e) v domoch alebo častiach domov vo vlastníctve fyzických osôb, ich dedičov alebo iných osôb, ktoré tieto byty od nich alebo od ich právnych nástupcov nadobudli a v ktorých bolo rozhodnutím štátneho orgánu zriadené právo osobného užívania a v ktorých nájom vznikol podľa § 871 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka a ku dňu účinnosti tohto zákona trvá.

18. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 260/2011 Z. z., v bytoch v ktorých nájom bytu skončí podľa tohto zákona, môže prenajímateľ jednostranne zvýšiť dohodnuté mesačné nájomné raz ročne najskôr s účinnosťou od 15.09. v roku 2011 o 20 % z výšky nájomného vypočítaného ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

19. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 260/2011 Z. z., oznámenie o jednostrannom zvýšení nájomného je prenajímateľ povinný doručiť nájomcovi do vlastných rúk. Oznámenie musí obsahovať výpočet výšky nájomného podľa odseku 1.

20. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 260/2011 Z. z., povinnosť platiť zvýšené nájomné vzniká dňom, ktorý je uvedený v oznámení o jednostrannom zvýšení nájomného, najskôr však prvým dňom mesiaca nasledujúceho po uplynutí dvoch mesiacov od jeho doručenia nájomcovi. V tejto lehote je nájomca oprávnený podať žalobu na súd o určenie neplatnosti zvýšenia nájomného, inak toto právo zanikne.

21. V prejednávanej veci súd zisťoval, či návrh na začatie konania bol žalobcom podaný na súd včas, nakoľko preklúzia je kvalifikované plynutie času, kde v zákonom stanovených prípadoch, t. j. aj v predmetnom prípade citovaného zákona č. 260/2011, kde je ustanovená dvojmesačná lehota, dochádza k zániku práva, pretože právo nebolo uplatnené v určenom čase. Ak je právo v prekluzívnej lehote uplatnené u určitej osoby alebo na príslušnom orgáne, nezaniká a trvá až do skončenia konania pred príslušným orgánom. Súd je povinný z úradnej povinnosti prihliadať na preklúziu. V danom prípade má súd preukázané, že listom zo dňa 14.01.2013 žalovaný doručil žalobcovi oznámenie o jednostrannom zvýšení nájomného podľa § 4 ods. 2 zákona č. 260/2011. Z doručienky síce nie je zrejmé, kedy táto bola žalobcom prevzatá, avšak žalobca v žalobe uviedol, že písomnosť prevzal 16.01.2013. Žaloba bola podaná na súd 14.03.2013, to znamená, že bola podaná v zákonom stanovenej lehote. Z listinného dôkazu - predmetnej zmluvy o nájme č. 3421/2003-321 zo dňa 12.02.2003 nesporne vyplýva, že žaloba uzatvoril nájomnú zmluvu dňa 12.02.2003 podľa ust. § 685 a násl. ustanovení Občianskeho zákonníka. Zákon č. 260/2011 Z. z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady SR č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov sa ale

vzťahuje na tie byty, kde nájom vznikol podľa ust. § 871 Občianskeho zákonníka. Z obsahu súdneho spisu a ani zo samotnej nájomnej zmluvy, ani z rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 17C/102/2001 nevyplýva skutočnosť, že by sa žalovaný, resp. jeho právny predchodca a žalobca ako nájomca zmluvne dohodli na možnosti niektorej zo zmluvných strán jednostranne zmeniť výšku nájomného za byt. S poukazom na § 696 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého prenajímateľ je oprávnený jednostranne zvýšiť nájomné, ak to ustanovuje osobitný predpis a v tomto prípade sa tento osobitný právny predpis zákon č. 260/2011 Z. z. nevzťahuje na tento prípad.

22. Právny vzťah založený zmluvou o nájme bytu je záväzkový vzťah, ktorý bez súhlasu zmluvných strán nie je možné zmeniť. Nie je preto bez dohody prenajímateľa s nájomcom možné zmeniť výšku pôvodného dohodnutého nájomného, pokiaľ právny predpis nestanovuje niečo iné. Povaha právneho vzťahu nájmu včítane nájmu bytu ako vzťahu obligačného pojmovo predpokladá vytvorenie max. priestoru pre uplatnenie autonómie vôle a zmluvnej voľnosti strán. Tomu zodpovedá a s tým korešponduje aj požiadavka, aby štátna moc uznávala a aprobovala autonómne prejavy vôle jednotlivcov a im zodpovedajúce konanie, pravda pokiaľ takéto konanie nezasahuje do práv tretích osôb. Predmetná ochrana autonómie vôle strán má vplyv na ďalší priznačný princíp záväzkového práva Pacta sunt servanda, v ktorom je vyjadrená i zásada rovnosti strán záväzkového právneho vzťahu, ktorý sa prejavuje tým, že strany nemajú možnosť meniť svojim vlastným prejavom vôle obsah záväzkového právneho vzťahu. Jednostranné zásady do záväzkového právneho vzťahu môžu mať právnu relevanciu iba vtedy, ak tak zákon výslovne ustanovuje. Nájom bytu vznikol nájomnou zmluvou, ktorou prenajímateľ prenechal nájomcovi nájomný byt do užívania (§ 685 ods. 1 Občianskeho zákonníka); nájomná zmluva obsahuje označenie predmetu a rozsahu užívania, výšku nájomného a výšku úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu (§ 686 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Keďže ustanovenia o nájme bytu (§ 685 až § 716 Občianskeho zákonníka) majú vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave nájmu postavenie osobitnej právnej úpravy, neplatí pri nájme bytu, že nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania (§ 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník vo svojich ustanoveniach § 696 až § 699 neupravuje spôsob výpočtu nájomného, úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu a spôsob ich platenia a nevymedzuje ani prípady, v ktorých je prenajímateľ oprávnený jednostranne zvýšiť nájomné, úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu a zmeniť ďalšie podmienky nájomnej zmluvy. Ust. § 696 ods. 1 Občianskeho zákonníka predpokladá, že tieto otázky upravuje osobitný právny predpis. Právny vzťah založený zmluvou o nájme bytu je záväzkový vzťah, ktorý bez súhlasu zmluvných strán nie je možné meniť; nie je preto bez dohody prenajímateľa s nájomcom možnosť meniť výšku pôvodne dohodnutého nájomného, pokiaľ právny predpis neustanovuje niečo iné.

23. V danom prípade oznámenie odporcu o jednostrannom zvýšení nájomného má písomnú formu. Nájomcovi bolo doručené do vlastných rúk, pričom jeho obsahom je zdôvodnenie o tom, že výška nájomného bola určená v súlade so zákonom, aby si nájomca mohol výpočet zvýšeného nájomného prekontrolovať. Povinnosť platiť zvýšené nájomné podľa citovaného zákona vznikne nájomcovi tým dňom, ktorý bude uvedený v oznámení o zvýšení nájomného, ale najskôr sa tak môže stať v prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvoch mesiacov od doručenia oznámenia nájomcovi. Táto lehota sa poskytuje nájomcovi na zoznámenie sa s výškou jednostranného zvýšenia nájomného, jeho prekontrolovanie a v prípade nesúhlasu s takým zvýšením na podanie žaloby na súd. Keď sa nájomca obráti na súd so žalobou na určenie neplatnosti zvýšenia nájomného, nemôže prenajímateľ až do právoplatného rozhodnutia súdu nájomné zvýšiť.

24. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 260/2011 Z. z. prenajímateľ nesmie jednostranne zvýšiť nájomné, ak nájomníkovi nedal výpoveď z nájmu. Výpoveď so strany prenajímateľa podľa zákona č. 260/2011 Z. z. nebola žalobcovi nikdy doručená, a preto s poukazom na ustálený skutkový stav súd dospel k záveru, že žalovaný ako nový prenajímateľ bytu nemohol svojím jednostranným úkonom právne účinným spôsobom zmeniť výšku pôvodne dohodnutého nájomného a žalobcovi ako nájomcovi predmetného bytu teda nevznikla povinnosť platiť takto zvýšené nájomné. S poukazom na vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného došlo k protiprávnemu jednostrannému zvýšeniu nájomného a z toho titulu určil, že takéto jednostranné zvýšenie nájomného je neplatné. Zároveň súd poukazuje aj na to, že žalovaný v danom prípade nevyužil možnosť vyjadriť sa k veci, neúčastnil sa pojednávania a z toho dôvodu neuniesol dôkazné bremeno.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).